

3 (Sem-2/CBCS) SOC HC 2

2022

SOCIOLOGY

Paper : SOC-HC-2026

(Sociology of India—B)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed (any ten) :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া (যি কোনো
দহটা) :

(a) Who talks about annihilation of caste?

কোনে জাতিৰ ধ্বংসৰ কথা কয় ?

(i) Mahatma Gandhi / মহাত্মা গান্ধী

(ii) B. R. Ambedkar / বি. আৰ. আম্বেদকাৰ

(iii) Louis Dumont / লুই ডুমন্ট

(iv) G. S. Ghurye / জি. এছ. ঘূৰি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Who wrote the book named *Homo Hierarchicus*?
Homo Hierarchicus গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

(c) Who used the term 'Harijans' for the untouchables?
অস্পৃশ্যসকলৰ বাবে 'হৰিজন' শব্দটো কোনে ব্যৱহাৰ
কৰিছিল ?

(i) Louis Dumont
লুই ডুমন্ট

(ii) Mahatma Gandhi
-মহাত্মা গান্ধী

(iii) G. S. Ghurye
জি. এছ. ঘূৰি

(iv) M. N. Srinivas
এম. এন. শ্ৰীনিবাস

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) What are the various factors which leads caste to become dominant?

বিভিন্ন কাৰকসমূহ কি কি জাটিক প্ৰভাৱশালী কৰি
তোলে ?

(i) Numerical majority
সংখ্যিক সংখ্যাগৰিষ্ঠতা

(ii) Better and high economic status
উচ্চ আৰু উচ্চ অৰ্থনৈতিক স্থিতি

(iii) High rituals status

উচ্চ ৰীতি-নীতিৰ স্থিতি

(iv) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Who coined the term 'Sanskritization'?

'সংস্কৃতকৰণ' শব্দটো কোনে অৰ্থাৰ্থনা কৰিছিল ?

(i) B. R. Ambedkar

বি. আৰ. আম্বেদকাৰ

(ii) M. N. Srinivas

এম. এন. শ্ৰীনিবাস

(iii) D. P. Mukherjee

ডি. পি. মুখাৰ্জী

(iv) S. C. Dube

এছ. চি. ডুবে

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) When did Women's Movement start in India?

মহিলা আন্দোলন ভাৰতত কেতিয়াৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল ?

(i) 1975 / ১৯৭৫

(ii) 1920 / ১৯২০

(iii) 1947 / ১৯৪৭

(iv) 1980 / ১৯৮০

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) Auguste Comte is the father of Indian sociology.

আগষ্ট ক'ম্ট হৈছে ভাৰতৰ সমাজতত্ত্বৰ পিতৃ।

(Write True or False)

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(h) Who wrote the book, *Social Background of Indian Nationalism*?

Social Background of Indian Nationalism নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

(i) A. R. Desai

এ. আৰ. দেশাই

(ii) M. N. Srinivas

এম. এন. শ্ৰীনিবাস

(iii) S. Deshpande

এছ. দেশপাণ্ডে

(iv) G. S. Ghurye

জি. এছ. ঘূৰি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(5)

(i) In which year the Assam Movement took place?

কেম চনত অসম আন্দোলন আৰম্ভ হৈছিল ?

(i) 1989 / ১৯৮৯

(ii) 1979 / ১৯৭৯

(iii) 1969 / ১৯৬৯

(iv) 1959 / ১৯৫৯

(Choose the correct answer)

(শুধু উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) The distinguishing feature of communalism is

সাম্প্ৰদায়িকতাৰ বিশিষ্ট বৈশিষ্ট্য হৈছে

(i) followers of a particular region must belong to one community

এটা নিৰ্দিষ্ট অঞ্চলৰ অনুসৰণকাৰীসকল এটা সাম্প্ৰদায়িক হ'ব লাগিব

(ii) communalism leads to the belief that people belonging to different religions can live as equal citizen within one nation

সাম্প্ৰদায়িকতাৰ ফলত এই বিশ্বাস হয় যে বিভিন্ন ধৰ্মৰ লোকসকলে এটা জাতিৰ ভিতৰত সমান নাগৰিক হিচাপে জীয়াই থাকিব পাৰে

(iii) a communal mind does not lead to question for political dominance of ones own religious community

এটা সাম্প্রদায়িক মনৰ ফলত নিজৰ ধৰ্মীয় সম্প্ৰদায়ৰ ৰাজনৈতিক আধিপত্যৰ বাবে প্ৰশ্ন নহয়

(iv) a secular constitution is sufficient combat community

এটা ধৰ্মনিৰপেক্ষ সংবিধান হৈছে পৰ্যাপ্ত দুঁজাক সম্প্ৰদায়

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(A) M. N. Srinivas studied at Rampura Village.

এম. এন. শ্ৰীনিবাসে ৰামপুৰা গাঁওত অধ্যয়ন কৰিছিল।

(Write Yes or No)

(হয় নে নহয় লিখা)

(Q) What specific event led to the rise of communalism in India in the late 19th Century.

ঊনবিংশ শতিকাৰ শেষৰ ফালে ভাৰতত কি নিৰ্দিষ্ট ঘটনাই সাম্প্ৰদায়িকতাৰ উত্থান ঘটাইছিল?

(i) The Revolt of 1857

১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহ

(ii) The founding of Islam

ইছলামৰ প্ৰতিষ্ঠা

(7)

(iii) British Colonization

ব্ৰিটিছৰ উপনিবেশ স্থাপন

(iv) The birth of American Politics

আমেৰিকাৰ ৰাজনীতিৰ জন্ম

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(m) Which of the following is not a Peasant Movement?

নিম্নলিখিত কোনটো কৃষক আন্দোলন নহয় ?

(i) Champaran Satyagraha

চম্পাৰণ সত্যাগ্ৰহ

(ii) Eka Movement

একা আন্দোলন

(iii) Justice Movement

ন্যায় আন্দোলন

(iv) Chipko Movement

চিপকো আন্দোলন

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(n) Caste system is based on _____ nature of social stratification.

সামাজিক স্তৰীকৰণৰ _____ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত জাতি প্ৰথা আধাৰিত।

(i) class / শ্ৰেণী

(ii) status / পদবৰ্ধনা

(iii) achieved / আহৰণ

(iv) ascribed / আৰোপিত

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(o) _____ is the author of the book, *Village India*

Village India নামৰ গ্ৰন্থখন _____ এ লিখিছিল।

(i) Oscar Lewis / অস্কাৰ লুইচ

(ii) M. N. Srinivas / এম. এন. শ্ৰীনিবাস

(iii) McKim Marriott / মেককিম মাৰিয়ট

(iv) A. R. Desai / এ. আৰ. দেশাই

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer the following questions (any five) :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) What are the objectives of a secular State?

এটা ধৰ্মনিৰপেক্ষ ৰাজ্যৰ উদ্দেশ্যবোৰ কি কি ?

(b) Write two major challenges posed by cultural diversity in India.

ভাৰতত সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰ্যৰ দ্বাৰা উদ্ভৱ হোৱা দুটা প্ৰধান প্ৰত্যাহ্বান লিখা।

(c) Write two features of the untouchables.

অস্পৃশ্যসকলৰ দুটা বিশেষত্ব লিখা।

(d) Write two negative effects of communalism.

সাম্প্রদায়িকতাব দুটা নেতিবাচক প্ৰভাৱ লিখা।

(e) Name two books written by G. S. Ghurye.

জি. এছ. ঘূৰিয়ে লিখা দুখন কিতাপৰ নাম লিখা।

(f) What do you mean by Brahminization?

ব্ৰাহ্মীকৰণ বুলিলে কি বুজা?

(g) Mention the types of social mobility in sociology.

সমাজতত্ত্বত সামাজিক গতিশীলতাৰ প্ৰকাৰবোৰ উল্লেখ কৰা।

(h) What do you mean by ethnography?

নৃতাত্ত্বিক বিজ্ঞানৰ দ্বাৰা তুমি কি বুজা?

3. Answer any four of the following : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the six features of caste system given by G. S. Ghurye.

জি. এছ. ঘূৰিয়ে দিয়া জাতি প্ৰণালীৰ ছটা বিশেষত্ব বৰ্ণনা কৰা।

(b) Write about the views of welfare State as given by A. R. Desai.

এ. আৰ. দেশাই দিয়া অনুসূৰি কল্যাণমূলক ৰাজ্যৰ মতামতৰ বিষয়ে লিখা।

(c) Write a short note on secularism.

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(d) What do you mean by westernization?
How has westernization affected our
society?

পশ্চিমীকৰণৰ অৰ্থ কি? পশ্চিমীকৰণে আমাৰ সমাজক
কেনেকৈ প্ৰভাৱিত কৰিছে?

(e) Write a note on Peasant Movement in
India.

ভাৰতৰ কৃষক আন্দোলনৰ ওপৰত এখন টোকা লিখা।

(f) Write a note on civilization.

সভ্যতা বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

(g) What is social mobilization and what are
its key elements?

সামাজিক গতিশীলতা মানে কি? ইয়াৰ প্ৰধান
উপাদানসমূহ লিখা।

(h) Write a note on little tradition and great
tradition.

সামান্য পৰম্পৰা আৰু মহান পৰম্পৰা বিষয়ে এটা টোকা
লিখা।

4. Answer any four of the following : 10×4=40

তলৰ বি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is communalism? Why is commu-
nalism still a challenge to India's unity
and harmony?

2+8

সাম্প্ৰদায়িকতা কি? সাম্প্ৰদায়িকতা এতিয়াও ভাৰতৰ
ঐক্য আৰু সম্প্ৰীতিৰ বাবে কিয় এক প্ৰত্যাহ্বান?

- (b) Critically examine G. S. Ghurye's indological approach to study Indian society. 10

ভাৰতীয় সমাজ অধ্যয়নৰ বাবে জি. এছ. ঘূৰিৰ ইণ্ডোলজিকেল দৃষ্টিভঙ্গী সমালোচনামূলকভাৱে পৰীক্ষা কৰা।

- (c) What is social change? Discuss the factors that brought about social changes in society. 3+7

সামাজিক পৰিৱৰ্তন কি? ই কেনেকৈ সমাজত সামাজিক পৰিৱৰ্তন আনিছিল, আলোচনা কৰা।

- (d) What do you mean by nationalism? How has the Marxist perspective been applied to explain social background of Indian nationalism? 2+8

জাতীয়তাবাদৰ অৰ্থ কি? ভাৰতীয় জাতীয়তাবাদৰ সামাজিক পৃষ্ঠভূমি ব্যাখ্যা কৰিবলৈ মাৰ্ক্সবাদী দৃষ্টিভঙ্গী কেনেদৰে প্ৰয়োগ কৰা হৈছে?

- (e) What do you mean by caste? Explain the views of B. R. Ambedkar given on annihilation of caste. 2+8

জাতি বুলিলে কি বুজা? জাতি ক্ৰমেৰে ওপৰত নিৰা বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ মতামত ব্যাখ্যা কৰা।

~~(f)~~ Who are the Dalits? Who was known to be the father of Dalits? Examine the evolution of Dalit politics in India. What was the impact of the arising Dalit Movement in India? 1+1+5+3

দলিতসকল কোন? কাক দলিতসকলৰ পিতৃ বুলি জনা যায়? ভাৰতত দলিত ৰাজনীতিৰ বিবৰ্তন পৰীক্ষা কৰা। ভাৰতত উদ্ভৱ হোৱা দলিত আন্দোলনৰ প্ৰভাৱ কেনেকোৱা আছিল?

(g) What do you mean by ethnic identity? Discuss a major ethnic movement in India. 2+8

জাতিগত পৰিচয়ৰ অৰ্থ কি? ভাৰতত হোৱা এটা প্ৰধান জাতিগত আন্দোলনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(h) What do you mean by dominant caste? Discuss critically M. N. Srinivas's view on dominant caste. 2+8

প্ৰভাৱশালী জাতি মানে কি? প্ৰভাৱশালী জাতিৰ ওপৰত এম. এন. শ্ৰীনিবাসৰ দৃষ্টিভংগীৰ বিষয়ে সমালোচনা-মূলকভাৱে বহুলাই লিখা।

(i) Who gave the concept of 'purity' and 'pollution'? What does it mean? Explain Dumont's theory on caste. On what ground his theory was criticized? 1+1+6+2

'বিশুদ্ধতা' আৰু 'প্ৰদূষণ'ৰ ধাৰণা কোনে দিছিল? ইয়াৰ অৰ্থ কি? ডুমন্টৰ মতে জাতি কি আৰু কি ভিত্তিত তেওঁৰ তত্ত্বক সমালোচনা কৰা হৈছিল?
